

УДК 343.8(09)

Тітов М.О.

студ. гр. Ю-113 НУ «Запорізька політехніка»

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБОРНСЬКОЇ СИСТЕМИ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Оборнська система виконання покарань у виді позбавлення волі ґрунтується на принципах ізоляції та мовчання. Вона виникла в США на початку XIX ст. у в'язниці штату Нью-Йорк, що розташована у місті Оберн. Ця система, має низку особливостей, які відрізняють її від інших видів виконання покарань у виді позбавлення волі. Основною метою такої системи є не тільки покарання злочинців, але й їх реабілітація та підготовка до повернення у суспільство.

Сутність цієї системи полягала в тому, що засуджені утримувалися відокремлено один від одного, інколи навіть у суворій самоізоляції, з метою уникнення будь-яких контактів та можливості спілкування. На думку засновників в'язниці в Оберні, такий підхід повинен був забезпечити внутрішнє відновлення засудженого й зосередити його на саморефлексії та саморозвитку.

Система ізоляції та мовчання вимагала суворого дотримання правил та режиму від самого засудженого, вона включала обмеження руху, доступ до інформації, розмов та інших форм комунікації з засудженими чи зовнішнім світом. Прибічники Обернської системи виконання покарання у виді позбавлення волі вважали, що саме ізоляція та можливість саморефлексії, роздумів дасть можливість злочинцю повернутися у суспільство відновленою людиною та покаятися у скоєному злочині.

На нашу думку Обернська система ізоляції та мовчання що зародилася в США на початку XIX ст., має як ряд переваг, що роблять її ефективним інструментом боротьби з злочинністю. Але поряд з

перевагами існують також суттєві недоліки, що роблять її неефективною та негуманною.

Серед переваг Оборонської системи виконання покарань можна назвати, в першу чергу, запобігання злочинності, чому сприяє суворий режим ізоляції та мовчання, що передбачають утримання засуджених в одиночних камерах протягом 23 годин на добу та повністю виключає можливість злочинної змови й планування нових злочинів. Це суттєво знижує рівень рецидивів та забезпечує безпеку суспільства. Суворий режим, в який забороняє спілкування між засудженими унеможливорює поширення злочинної субкультури та негативного впливу одних засуджених на інших. Чіткий режим дня, заборона на спілкування та інші правила в'язниці привчають засуджених до дисципліни та порядку. Це допомагає їм навчитися контролювати свої емоції та вчинки, що є необхідною умовою для успішної ресоціалізації.

До переваг також можна віднести використання праці засуджених та релігійне навчання, що сприятимуть процесу ресоціалізації. Обов'язкова праця засуджених протягом 10-12 годин на добу вчить їх дисципліни, дає корисні трудові навички та допомагає відшкодувати збитки, завдані злочином. Це суттєво підвищує шанси засуджених на успішне працевлаштування після звільнення та зменшує ризик повторного скоєння злочину. А вивчення, зокрема Біблії, молитви та участь у релігійних ритуалах мають на меті моральне виховання засуджених, розвиток в них почуття провини та бажання виправитися. Це допомагає їм повернутися до суспільства з новими моральними цінностями та вести законотворче життя.

Суворі покарання за непокору та порушення дисципліни мають на меті запобігти бунтам та втечам з в'язниці, а також змусити засуджених дотримуватися правил.

Разом з тим, Оборонська система виконання покарань, хоча має свої недоліки та критикується за жорстокість, що робить її малоефективною та негуманною. Серед її негативних рис, в першу чергу, необхідно назвати жорстокість. Ізоляція та перебування в одиночній камері протягом 23 годин на добу можуть мати негативний вплив на психічне здоров'я засуджених і призвести до депресії, тривоги та суїцидальних думок. Система мовчання, з її заборонаю на спілкування з іншими людьми може викликати почуття самотності, відчуження та емоційну деградацію. А занадто суворі покарання, карцер, позбавлення їжі є жорстокими та негуманними методами виконання покарання, які не досягають бажаного ефекту. Такі методи роблять Оборонську систему неефективними й призводять до високого рівня рецидиву. Багато засуджених, які відбули покарання в таких умовах, повертаються до

злочинної діяльності після звільнення. Жорстокі умови утримання та ізоляція засуджених ускладнюють процес їх ресоціалізації та підготовки до життя в суспільстві. Нарешті, негативний вплив на саме суспільство, адже Оборонська система створює атмосферу страху та ненависті, що не навряд чи сприяє зменшенню рівня злочинності.

З розуміння сьогоdnішнього дня, Оборонська система порушує базові права людини, такі як право на свободу спілкування, право на працю в гідних умовах та право на гуманне ставлення. Ця система не враховує індивідуальні особливості засуджених і не сприяє їх виправленню.

Таким чином, Оборонська система, що ґрунтується на ізоляції та мовчанні, має суперечливі характеристики. З одного боку, вона може мати певні переваги в запобіганні злочинності та ресоціалізації засуджених. З іншого боку, жорстокість та неефективність роблять її застарілою та негуманною. Не зважаючи на те, що Оборонська система виконання покарань, хоча має суттєві недоліки та критикується за жорстокість, сьогодні окремі її елементи все ж є важливим інструментом в управлінні в'язницями та боротьбі зі злочинністю.

Сучасні пенітенціарні системи намагаються застосовувати більш гуманні методи роботи з засудженими, такі як реінтеграційна та відновлювальна системи. Пошук оптимальних методів виконання покарань – це складне завдання, яке потребує постійного вивчення та вдосконалення.